

„Който не постжпи тъй, да му се конфискува имота.“ Мнозина приематъ, че за клевета въ туй законодателство, стоело смъртно наказание. Въ оригинала нѣма подобно нѣщо. Види се, че думитѣ „да му се отнеме храната“ ги тълкуватъ съ смъртно наказание, нѣ по-долѣ стои, „който се осмѣли на подобно, да му се конфискуватъ имотите“. При туй историцитѣ считатъ туй извѣстие на Суида, като легендарно, поради което и отхвѣрлятъ законодателната дѣятелностъ на Крѣма. Ний обаче, като имахме случай да укажемъ на многобройнитѣ заимствувания, които бѣха направили бѣлгаритѣ отъ Византия прѣди Крѣма, като вземемъ още въ внимание, че при дворътъ на бѣлгарскитѣ ханове отдавна е имало висши византийски бѣжанци като чиновници и съвѣтници на хана, то не можемъ да откажемъ сѫществуванието на закони още тогава въ Бѣлгария. Нека прибавимъ, че Крѣмъ, като се бѣше явилъ прѣдъ Цариградъ, и императорътъ му бѣше устроилъ засадата, спаси живота си съ помощта на сестриния си момъкъ, който бѣше отъ византийско потекло, — синъ на Константина Пачика, който бѣше отдавна избѣгалъ отъ Византия и бѣше станалъ зетъ на Крѣма. Така щото бѣлгарската дѣржава тогава не бѣше лишена отъ високопросвѣтени дѣржавни мѣже и съвѣтници; а той фактъ ни кара да вѣрваме, че дѣйствително въ туй врѣме е могло да стане прѣобразование по сѫдебното дѣло, както станало подобно и съ вѣоржжаванието на войската. Слѣдователно въ извѣстието на Суида смѣло може да се види само ехо отъ Крѣмовата законодателностъ. Суида освѣнъ туй ни разказва, че бѣлгаритѣ сѫ приели тогазъ и аварския воененъ костюмъ, който имъ се харесалъ много за туй, че билъ красивъ.

Съ успѣха на бѣлгаритѣ срѣщу аваритѣ въ Паннония, паднали подъ властъта имъ и други словѣнски племена, които живѣли около Дунава, и отъ които нѣкои сѫ се намирали подъ аварското иго. Туй врѣме се счита въ историята ни като моментъ, когато Бѣлгария се расширила по сѣверна посока. Обаче погледитѣ на бѣлгаритѣ бивали винаги обѣрнати къмъ югъ въ богатитѣ византийски земи, каждѣто културното население обѣщавало богата плячка. Около 808 г. бѣлгарски войски нападнали на струмския стратегъ. Случило се, че тогава се заплащаща надницата на тѣзи наемни войници, та бѣлгаритѣ като избили стратега съ